

РЕШЕНИЕ

№ 16695

гр. София, 16.10.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 43 СЪСТАВ, в публично заседание на десети октомври през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: ЕЛЕНА ЛЮБ. ДОНКОВА

при участието на секретаря РАЛИЦА Г. НАКОВА
като разгледа докладваното от ЕЛЕНА ЛЮБ. ДОНКОВА Гражданско дело
№ 20231110106180 по описа за 2023 година

Предявени са за разглеждане кумулативно обективно съединени установителни искиове, както следва: с правно основание по чл. 422 ГПК вр. чл. 79, ал. 1 ЗЗД вр. чл. 228 ЗЕС и чл.342 ТЗ и с правно основание по чл.422, ал.1, вр. чл. 92, ал. 1 ЗЗД.

Производството е образувано по постъпила искова молба от [*****] срещу В. Т. П. за установяване съществуването на вземане, за което е издадена заповед за изпълнение на парично задължение по чл.410 ГПК по ч.гр.д.№ 43695/2022 г. по описа на СРС, 43-ти състав.

В исковата молба и последваща уточняваща молба от 13.02.2023 г. ищецът твърди, че на 04.05.2020 г. между него и ответника бил сключен договор за мобилни услуги с предпочетен номер +359895614782 за срок то 24 месеца по програма „Интернет 29,99“ със стандартен месечен избран абонамент в размер на 29,99 лева. Поддържа, че през периода от 04.05.2020 г. до 14.06.2020 г. ответникът не изпълнявал задълженията си по договора да заплаща дължимите абонаментни такси, възлизащи на сума в общ размер на 67,51 лева, поради което и на основание т.11 от договора, ищецът начислил неустойка в размер на 74,97 лева, равняваща се на три месечни абонаментни такси, начислена във фактура № 7308432449/15.08.2020 г. Ищецът поддържа, че на 04.05.2020 г. по повод горепосочения договор за мобилни услуги, мобилният оператор като лизингодател, сключил с ответника – като лизингополучател, договор за лизинг, по силата на който дружеството предоставило на последния за временно и възмездно ползване устройство марка TABLET SAMSUNG Galaxy Tab A 10.1 4G 2019 Black за обща лизингова цена в размер на 114,77 лева, дължима чрез внасяне на 23 лизингови

вноски, всяка от които в размер на 4,99 лева. Поради неплащане на дължимите лизингови вноски, ищецът твърди, че ответникът дължи и горепосочената сума, формирана за отчетен период 04.05.2020 г. до 14.08.2020 г. Поддържа още, че вследствие неизпълнението на договора за мобилни услуги, ответникът дължи сума в общ размер на 357,98 лева, представляваща разликата между цената на устройството без абонамент и преференциалната обща лизингова цена по горепосочения договор за лизинг, начислена във фактура № 7308432449/15.08.2020 г. Поради неплащане на издадените фактури от страна на абоната, ищецът твърди, че подал заявление по чл.410 ГПК за сумата от общо 615,23 лева, представляваща сбор от горепосочените суми, но тъй като издадената заповед била връчена на длъжника при условията на чл.47, ал.5 ГПК, обуславя правния си интерес от предявяване на настоящите иски претенции. Моли съда да постанови решение, с което да признае за установеното по отношение на ответника, че дължи на ищеца сумата от общо 615,23 лева, представляваща сбор от сумите, както следва: сумата от общо 67,51 лева, представляваща неплатени абонаментни такси за отчетен период 04.05.2020 г. до 14.06.2020 г. по договор за мобилни услуги с предпочетен номер +359895614782; сумата от 74,97 лева, представляваща неустойка по договор за мобилни услуги с предпочетен номер +359895614782; сумата от общо 114,77 лева, представляваща неплатени лизингови вноски за отчетен период 04.05.2020 г. до 14.08.2020 г. по договор за лизинг с предпочетен номер +359895614782 и сумата от 357,98 лева, представляваща разликата между цената на устройство TABLET SAMSUNG Galaxy Tab A 10.1 4G 2019 Black без абонамент и преференциалната обща лизингова цена по горепосочения договор за лизинг с предпочетен номер +359895614782, ведно със законната лихва върху главниците, считано от датата на подаване на заявлението по чл.410 ГПК в съда до окончателното изплащане. Претендира направените в хода на заповедното и исковото производство разноски.

Извън срока по чл.131 ГПК по делото е постъпил писмен отговор от назначения по реда на чл.47, ал.6 ГПК особен представител на ответника, в който се изразява становище за неоснователност на предявените икове. Изразява се становище за нищожност на претендираните неустойки, поради липса на изричен текст в индивидуалния договор, т.е. поради неспазване на предвидената за определянето им от закона форма. Отделно от предходното се прави възражение за прекомерност на претендираните неустойки по двата договора. Изразява се становище за недължимост на лизинговите вноски, тъй като в случая следвало да се приложат общите правила за разваляне на договора, като на длъжника бъде даден подходящ срок за доброволно изпълнение. С оглед предходното се изразява становище за наличие на неравноправни клаузи в договора за лизинг. Излагат се доводи, че в случая липсват данни как са прекратени договорите, приемно-предавателни протоколи за предаване на вещите, предмет на лизинговия договор, както и данни, че претендираните задължения не са

платени. По изложените в отговора доводи и съображения се иска отхвърляне на предявените искове.

Съдът, като прецени събраните по делото доказателства по свое убеждение и съобразно чл. 235 ГПК във връзка с наведените в исковата молба доводи и възраженията на ответника, намира *от фактическа и правна страна следното:*

За основателност на предявените искове в тежест на ищеца е да докаже по делото възникване на облигационни с отношения с ответника със съдържанието, посочено в исковата молба и предоставяне на услугите.

По делото, към заявлението за издаване на заповед за изпълнение, са представени:

Договор за мобилни услуги, сключен на 04.05.2020 г. с предпочетен номер 359895614782, при месечен абонамент в размер 29,99 лв., по който ответникът не заплатил такси в общ размер 67,51 лв.

Договор за лизинг, сключен на 04.05.2020 г., по силата на който ищецът предоставил на ответника лизингополучател за временно и възмездно ползване Tablet Samsung Galaxy Tab A 10 4G 2019 Black срещу обща лизингова цена в размер на 114.77 лв., платима на 23 месечни вноски от по 4.99 лв.

Предвид изложеното съдът приема, че страните са обвързани от договор за лизинг и договор за мобилни услуги с посоченото по-горе съдържание. Изпълнение на задължението на лизингодателя, за предаване на лизинговата вещ се установява от клаузата на чл.4 от договора за лизинг. С това материално удостоверително изявление на ищеца е признат неизгодния факт. Предоставяне на мобилните услуги се установява от представените по делото договори, с които ищецът е признал изпълнението на задължението за представяне на СИМ карта с описания в договорите номер за достъп до мрежата на оператора.

Предвид изложеното съдът приема, че между страните са възниквали договорни отношения по силата на описаните по – горе договори със съдържанието, посочено от ищеца и е осъществен факта на изпълнението на задължението на оператора за извършване на услугите през процесните периоди, поради което ищецът е изпълнил договорите и за него е възникнало правото да иска престиране на цената.

Доказателствата за плащане ответникът, който носи тежестта не е ангажирал, поради което, в приложение на доказателствената тежест, съдът приема този факт за недоказан.

Основателността на исковете за неустойка е предпоставена от установяване валидна клауза за неустойка, част от допълнителното съдържание на договора и неизпълнение на задължението, за което е уговорена.

Настоящият съд приема, че клаузата, уреждаща задължение за заплащане на неустойка по договор за мобилни услуги, за нищожна поради накърняване на добрите нрави. Следва да се посочи, че съдът следи служебно за нищожността на договорните

клаузи предмет на договора, когато тя е свързана с противоречие на закона или на добрите нрави и това противоречие произтича пряко от твърденията и доказателства по делото /в този смисъл са решение № 178/26.02.2015 по т.д. № 2945/2013 г., II т.о. на ВКС и решение № 229/21.01.2013 г. по т.д. № 1050/2011 г., II т. о. на ВКС/.

Липсва нормативно ограничение и в рамките на предоставената им договорна свобода на основание чл.9 ЗЗД страните по договор за услуга могат да включат клауза за едностранното му прекратяване преди изтичане на срока по волята, на която и да е от страните или на една определена от тях. Допустимо е също така уговарянето от страните на неустойка за вредите от предсрочното прекратяване на срочен договор за услуга, но само в рамките на присъщите ѝ обезпечителна, обезщетителна и санкционна функции, иначе клаузата за неустойка би била нищожна, поради накърняване на добрите нрави, за което съдът следи служебно, като преценката се извършва към момента на сключване на договора, а не към последващ момент - в този смисъл е т.3 от Тълкувателно решение № 1/15.06.2010г. по т.д. № 1/ 2009г. на ОСТК на ВКС.

В настоящият случай, размерът на неустойка от 74,97 лева за задължение от 67,51 лева /по договора за мобилни услуги/, е в очевиден разрез с присъщите ѝ по закон обезпечителна и обезщетителна функции, тъй като не е съобразен нито с естеството на обезпеченото задължение, нито с възможните вреди от неизпълнение на задължението на абоната да заплаща месечни вноски. Така уговорена неустойката има подчертано санкционен характер и би довела до несправедливия правен резултат доставчика да получи имуществена облага от насрещната страна в размер, какъвто би получил, ако договорът не беше прекратен, но без да се предоставя ползването на услугата. Подобен резултат е несъвместим с добрите нрави, тъй като създава условия за неоснователно обогатяване на доставчика на услугата, като нарушава принципа за справедливост и насочва на извод, че неустойката излиза извън присъщите ѝ по закон функции ѝ създава предпоставки за неоснователно обогатяване на доставчика за сметка на потребителя.

Предвид изложеното съдът намира, че съдебно предявеното вземане за сумата от 74,97 лв. – неустойка по договор за мобилни услуги е неоснователно и следва да бъде отхвърлено.

В случая ищецът претендира и неустойка в размер на 357,98 лева, представляваща разликата между цената на устройството по договора за лизинг, за която се твърди, че е преференциална и реалната цена на същото.

Настоящият съд намира, че клаузата на т.11, б.“б“ от договора за мобилни услуги, на която ищецът основава вземането си /становище с вх.№ 236214 от 23.08.2023 г./ е неравноправна. Това е така, тъй като в представените договори /за мобилни услуги и лизинг/ не е посочена реалната цена на устройството, поради което липсват доказателства размерът на обезщетението да е бил договорен предварително с лизингополучателя – настоящ ответник.

При горните съображения искът за сумата от 357,98 лева също следва да бъде отхвърлен.

По разноските:

С оглед изхода на делото и на основание чл.78, ал.1 ищецът има право на разноси съразмерно на уважената част от предявените искове. Видно от приложения по делото списък на разноските по чл.80 ГПК и данните по делото е, че ищецът е направил разноси в исковото производство в общ размер на 825,00 лева /125 лева – платена държавна такса, 300,00 лева – възнаграждение за особен представител и 400,00 лева – платено адвокатско възнаграждение/. Съразмерно с уважената част от иска ответникът следва да бъде осъден да му заплати сумата от 244,43 лева.

На основание чл.78, ал.3 ГПК ответникът също има право на разноси съразмерно на отхвърлената част от иска. По делото няма искане за присъждане на разноси, нито доказателства за реално направени такива, поради което съдът не присъжда такива.

С оглед приетото ТР № 4/18.06.2014 г. на ВКС по тълк. дело № 4/2013 г., ОСГТК, съдът по исковото производство по чл.422 ал.1 ГПК дължи произнасяне и по разноските по заповедното производство, като съгласно указанията, дадени в т.12 от ТР, това следва да стане с осъдителен диспозитив. Издадената заповед за изпълнение на парично задължение включва сума за разноси в размер на 385,00 лева /25,00 лева – платена държавна такса и 360,00 лева – възнаграждение за адвокат/. Съразмерно на уважената част от иска ответникът следва да бъде осъден да заплати на ищеца сумата от 114,07 лева.

В хода на заповедното производство ответникът не е направил разноси, поради което съдът не присъжда такива.

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО на основание чл.422 ГПК, вр. чл.79, ал.1 ЗЗД, вр. чл.228 ЗЕС и чл.422, ал.1 ГПК, вр.чл.342 ТЗ, че В. Т. П., ЕГН ***** дължи на [*****], със седалище и адрес на управление: [*****] сумата от **67,51 лева**, представляваща неплатени абонаментни такси за отчетен период 04.05.2020 г. до 14.06.2020 г. по договор за мобилни услуги с предпочетен номер +359895614782 и сумата от **114,77 лева**, представляваща неплатени лизингови вноски за отчетен период 04.05.2020 г. до 14.08.2020 г. по договор за лизинг с предпочетен номер +359895614782, ведно със законната лихва върху главниците, считано от 11.08.2022 г. до окончателното изплащане.

ОТХВЪРЛЯ предявените от [*****], [*****] със седалище и адрес на управление: [*****] против В. Т. П., ЕГН ***** искове с правно

основание чл. 422 ГПК вр. чл. 92, ал. 1 ЗЗД за признаване за установено, че ответникът дължи на ищцовото дружество сумата от **74,97 лева**, представляваща неустойка по договор за мобилни услуги с предпочетен номер +359895614782 и сумата от **357,98 лева**, представляваща разликата между цената на устройство TABLET SAMSUNG Galaxy Tab A 10.1 4G 2019 Black без абонамент и преференциалната обща лизингова цена по договор за лизинг с предпочетен номер +359895614782, за които суми е издадена заповед за изпълнение по ч.гр.д. № 43695/2022 г. по описа на Софийски районен съд, 43-ти състав.

ОСЪЖДАВ. Т. П., ЕГН ***** да заплати на [*****], [*****] сумата от **244,43 лева**, представляваща разноси по настоящото производство и сумата от **114,07 лева**, представляваща разноси по производството по ч.гр.д.№ 43695/2022 г. по описа на СРС, съразмерно на уважената част от исковите.

Решението може да се обжалва с въззивна жалба пред Софийски градски съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____